

πρὸς μέγαλον ἔπαινον των, ὅτι ἀπὸ ἐτῶν παλαιούσι πρὸς ἐπίτευξιν ἀπὸ παντὸς σημείου μιᾶς ἐπαναστάσεως προωρισμένης τὴν ἀνύψωσιν τῆς γυναικὸς καὶ θὰ ᾔνε ἡ ἀληθὴς γυνή, ἡ γυνὴ τοῦ μέλλοντος ἥτις παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀνδρὸς θὰ ἐκπληρώσῃ προορισμὸν διάφορον τοῦ τῆς γυναικὸς - κούκλας, προορισμὸν σοβαρὸν καὶ ἐπιβλητικόν, προορισμὸν τρυφερότητος καὶ δράσεως, ἀποτέλεσμα τῆς συγχρόνου ἐξυψώσεως τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος. Ἡ νέα γυνὴ σύρει τὴν ἄλυσον τῆς δουλείας, διότι κάθε ἄνθρωπος εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σκλάβος εἰς τὴν ζωὴν—ἀρκεῖ νὰ ᾔνε σκλάβος εὐσυνείδητος ὅχι τυφλὸς—σύρει, λέγω, τὴν ἄλυσον τῆς ζωῆς μετὰ τὴν σταθερότητα τῆς ὑπερόχου ψυχῆς της καὶ εἶνε ἐλευθέρη, διότι γνωρίζει καὶ ἀποφασίζει ποῦ καὶ πῶς νὰ ὑποτάσσεται.

ὑπὸ τὸ ὥραϊον πρόσωπον καὶ ὑπὸ τὴν μικρὰν ἐργατικὴν χεῖρα κρύπτεται θέλησις σιδηρᾶ. Ἡ ψυχὴ τῆς ἐξευγενίζεται ἀπὸ τὴν ὁρμητικὴν πνοὴν τῆς νέας θρησκείας, ποῦ ἀγωνίζεται μετὰ τὴν σημαίαν τῆς δικαιοσύνης διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς βασανισμένης κούκλας, ποῦ γογγύζει ἐπὶ αἰῶνας, διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς γυναικὸς.

Τὸ γυναικεῖον πρόβλημα ὑφίσταται παντοῦ, ὅπου ἀναπτύσσεται οἰοσδήποτε βαθμὸς πολιτισμοῦ, παντοῦ ἔνθα ὁ πολιτισμὸς προσπαθεῖ ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ στραγγαλισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ βαρβαρότης τῷ ἐπιβάλλει, παντοῦ ἔνθα ἡ ἀνανήπτουσα συνείδησις ἀντιλαμβάνεται, ὅτι ἡ γυναῖκα-σκλάβη, προϊόν προαιωνίου κληρονομικότητος, δὲν ἔχει τὴν πρέπουσαν θέσιν της.

Ναί, τὸ γυναικεῖον ζήτημα ἐμφανίζεται ὑπὸ τὰς ἀπείρους ὅψεις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ θίγει ὅλους τοὺς κύκλους τῆς κοινωνικῆς δράσεως, ὅλους τοὺς ὀρίζοντας τῆς σκέψεως—τὴν τέχνην, τὴν ἐπιστήμην, τὴν φιλοσοφίαν, τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ στενῆς ἀπόψεως, τὸ ἔθνος ἀπὸ γενικῆς.

Ἡ ἐξέλιξις τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ὅχι μόνον ἀπὸ τοῦ βαρβαρισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς νοσηρᾶς τοῦ ρωμαντισμοῦ ἐπιδράσεως, ἥτις εἰκονίζει τὴν ζωὴν ὡς ποίημα, ὡς ὄνειρον, ὡς χίμαιραν καὶ ἀποκρύπτει τὴν σκληρὰν, πλὴν ἀληθῆ τῆς πραγματικότητος ὄψιν, ὁ ἀδάμαστος νόμος τῆς παγκοσμίου ἐξελίξεως διὰ τὴν ὁποίαν ἡ ζωὴ ἐπαυσε νὰ ᾔνε παιγνίδι, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ πνεῦμα ἀφυπνίσθη εἰς νέους ὀρίζοντας, ἡ παγκόσμιος ἐξέλιξις, λέγω, ἀγωνίζεται ἀπαύστως διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἀληθῆ θέσιν της.

Αἱ κοινωνίαι ἤρχισαν νὰ ἀνανήπτουν καὶ ἤρχισαν νὰ ἐννοοῦν, ὅτι ἡ γυνὴ δὲν εἶνε μόνον ἀντικείμενον εὐχαριστήσεως καὶ παρηγορίας, δὲν εἶνε μόνον φαινόμενον ἀπολαύσεως καὶ καλλονῆς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἰδίᾳ δύναμις κοινωνικῆ ἀνυπολόγιστος. Αἱ κοινωνίαι κατεχράσθησαν μέχρι σήμερον τῶν συμβολισμῶν τῆς γυναικὸς πεταλούδας, τῆς γυναικὸς-ρόδου, τῆς γυναικὸς-πηγού, τῆς γυναικὸς-διὰ-βόλου, τῆς γυναικὸς-ἀγγέλου, τῆς γυναικὸς-ὄνειρου, τῆς γυναικὸς-σιγγῆς. Ἐφ' ὅσον ὁ ρωμαντισμὸς ἐβασίλευεν, ἡ γυναῖκα ὑφίστατο ὅλους αὐτοὺς

Επ. Θωμοπούλου.

Ἀρχὴ βιοπάλης.

Καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις Ζαπφείου.

τοὺς συμβολισμούς· ἀλλ' ὑπὸ τὴν σφριγῶσαν πνοὴν τῆς πραγματικότητος ἡ γυναῖκα ἀτενίζεται ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ὄψιν της, ἡ γυναῖκα-γυναῖκα, ἡ γυναῖκα κοινωνικὴ δύναμις διάφορος ἴσως, ἀλλ' οὐδαμῶς κατωτέρα τοῦ ἀνδρὸς.

Θὰ ἐπικαλεσθῶσιν ἴσως οἱ ἀντιφεμινισταὶ τὴν fragilitas sexus, ἰδέαν ἐξ ἧς ἐνεφορεῖτο τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον καὶ αἱ τῶν ἀρχαίων νομοδιδασκάλων σκέψεις; ἀλλ' αἱ γυναῖκες πρὸ πολλοῦ ἀπέδειξαν, ὅτι ἐπιτυγχάνουσι τόσον εἰς τὴν κοινωνικὴν παλαίστραν, ὅσον καὶ πρὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἐστίας βωμοῦ.

Μεγάλῃ ἐπίσης κατάχρησις ἐγένετο μέχρι τοῦδε τοῦ ἐπιχειρήματος μερικῶν, οἵτινες διατείνονται, ὅτι ἐν τῇ κοινωνικῇ πάλῃ ἡ γυνὴ θὰ χάσῃ τὸ θέληγτρον της καὶ ὅτι ἡ ἀληθὴς τῆς γυναικὸς θέσις εἶνε ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ἐστίᾳ. Ἀλλ' ἡ ἐστία αὕτη τί ἀπέγεινεν ὡς ἐκ τῶν ὁσημέραι αὐξανομένων ἀναγκῶν τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν; Δι' ὀλίγας σπανίας προνομιούχους ἡ ἐστία εἶνε ἀληθὴς φωλεὰ ἐνὸς ὥραϊου, τερπνοῦ, ἀτελειώτου παιγνιδίου τῆς ζωῆς, εἶνε φωλεὰ πολυτελείας καὶ ἐλαφρότητος, ἀλλὰ διὰ τὸν μεγαλείτερον ἀριθμὸν ἡ ἐστία αὕτη αὕτη δὲν ἐξαναγκάζει εἰς τὴν καθημερινὴν πάλην τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου; Ἡ μήπως ἡ ἐστία δὲν ἐπιβάλλει εἰς τὴν πτωχὴν χήραν νὰ διαθρέψῃ τὰ ὀρφανὰ της καὶ νὰ διημερεύῃ εἰς τὸ ἐργαστάσιον;

Τί δὲ νὰ εἰπωμεν περὶ τῆς πτωχῆς ὀρφανῆς κό-